

Onder eindredactie van Annemiek van Oosten, tel.: 010-4004358

Denk mee

Kom woensdag 12 mei
naar de Rotterdamlezing

Als in 2025 de jongeren van nu aan de macht zijn, wat staat de huidige generatie dan te doen? Over deze vraag gaat de Rotterdamlezing 2004 door dr. Henk Oosterling, filosoof aan de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR).

De Rotterdamlezing, op 12 mei in het Bibliotheektheater in Rotterdam, is een initiatief van het Studentenpastoraat Rotterdam, het Rotterdams Dagblad, Studium Generale en de Erasmus Universiteit Rotterdam, in samenwerking met de Bibliotheek Rotterdam.

Dr. Henk Oosterling gaf vorige week al een voorzet voor de Rotterdamlezing. De lezers van het Rotterdams Dagblad krijgen vandaag de kans hem nog vóór het uitspreken van zijn rede met opmerkingen en/of vragen te bestoken. En hem wellicht zo te beïnvloeden.

Alle lezers van het Rotterdams Dagblad zijn van harte welkom om het resultaat woensdag 12 mei om 19.30 uur in het Bibliotheektheater te komen beluiste-

Kleurloos Rotterdam 2025?

Hoe moet Rotterdam er over twintig jaar uitzien? Door de vergrijzing zijn er rond 2020 structurele tekorten op arbeidsmarkt, maar zullen de huidige 15 tot 20 jarige Rotterdammers rond hun 40ste inderdaad een goede baan hebben? Bent u optimistisch gestemd? Gelooft u dat het opleidingsniveau hoger zal zijn en dat bevolkingsgroepen meer onderling contact zullen hebben? Of bent u pessimistischer? Hoe kijkt u tegen de samenleving aan? Dat ben ik? Dat zijn wij/zij? Of denkt u: dat zijn wij? Hoe zouden we volgens u de jongeren, waar we onze hoop op hebben gezet, positief bij de stad kunnen betrekken? Hoe zouden ze hun talenten actiever kunnen ontplooiën en dus al doende kunnen leren met spanningen tussen culturen en daarmee met zichzelf om te gaan?

Deze en andere vragen stelde de redactie van het Rotterdams Dagblad u vorige week. Op deze pagina een bloemlezing van uw reacties.

Alle lezers van het Rotterdamse Dagblad zijn van harte welkom om het resultaat woensdag 12 mei om 19.30 uur in het Bibliotheektheater te komen beluisteren. Zij krijgen daar in gezelschap van José van Eijndhoven (voorzitter van het College van bestuur van de EUR) die de avond opent, de gelegenheid om met dr. Oosterling en met elkaar in debat te gaan. Dat laatste zal gebeuren onder leiding van Sadik Harchaoui (directeur Forum).

Geen ruimte is zo veilig als een openbare ruimte vol mensen die het naar hun zin hebben. Archiefphoto Rotterdams Dagblad/Jaap Rozema

Rotterdam zal in 2025 leger zijn

Zullen huidige 15- tot 20-jarige Rotterdammers rond hun 40ste een goede baan hebben? Zullen ze dan nog in Rotterdam wonen? Laten we het hopen. Want als gevolg van de vergrijzing zijn er rond 2020 structurele tekorten op de arbeidsmarkt te verwachten. Maar hoe ziet dat Rotterdam er - na vergrijzing, ontgroening en verkleuring - dan uit? Wat moet er gebeuren om de jongeren van nu een goede beroeps carrière te bieden in een stad met een sociaal-cultureel klimaat? Hoe betrekken we de jonge-

ren, waar we onze hoop op hebben gezet, positief bij de stad?
Nellie Versteeg in Spijkenisse:

En er ongeveer uitzien als jong-Rotterdam nu

„Leer mensen omgaan met spanningen tussen culturen door op de basisschool het vak 'geestelijke stromin-

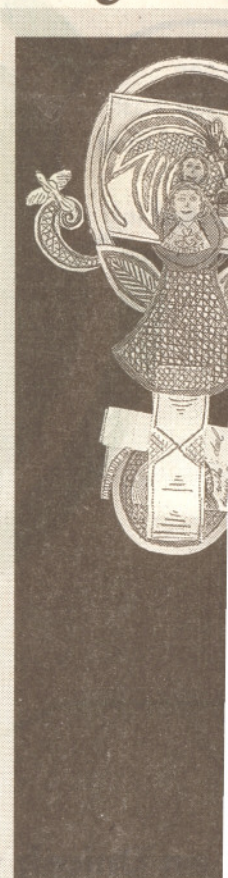
gen' verplicht te stellen. Zorg dat les wordt gegeven door bevoegde en adequaat opgeleide teamleden. Las

ook momenten van reflectie en bezinning in gedurende de hele schoolperiode; via vakken als maatschap-

pijler, filosofie, et cetera. Pas dan krijgen we burgers die niet met hun vuisten praten, maar de taal gebruiken en geïnteresseerd raken in de maatschappij.”

J.W. van Putten in Rotterdam: „Je ziet het in bestaande en geplande nieuwbouwwijken: alleen goede huizen bouwen is onvoldoende. Er is ook daar te weinig ruimte ingepast voor kleine speelterreintjes of grasveldjes. Die kunnen juist voor sociale contacten zorgen tussen mensen die er nieuw zijn komen wonen. Ook zijn er in dat soort wijken geen café's of restaurants of sportverenigingen. Er hangt geen sfeer. Daardoor komen mensen moeizaam met elkaar in contact. Het bepaalt mede de huidige tijdgeest van 'ik bemoei me liever met mijn eigen zaken'.”

„Als ik kijk naar de toekomstige woningbouw in Rotterdam dan zie ik voornamelijk nieuwbouw voor mensen die willen wonen in geïsoleerde hoogbouw en op straatniveau niets met elkaar te maken willen hebben. Als de laatste generatie oude bewoners van Rotterdam er niet meer is, zal het een heel andere stad zijn. Een stad waarin niemand meer iets te maken heeft met een ander. Een stad zonder hart en zonder ziel. Een stad waar je alleen nog komt om uit te gaan, bijvoorbeeld om naar de bioscoop te gaan. Als het gemeentebestuur ooit van Rotterdam nog een gezellige stad wil maken, zal er veel meer gedaan moeten worden om van wijken zoals Schiebroek of Crooswijk-Kralingen weer iets leuks te ma-

'Te veel be

„Kijk een beter na vrouw J.C. Munts (pieren kunstwerk bezig met het mak drukken moeten w zijn.” Foto Rotterdams

Het gaat de goede kant op met de cultuur, bijvoorbeeld in de Witte de Withstraat of tijdens het Zomerfestival. Archiefphoto Rotterdam Dagblad/Cees Kuiper

Werk in uitvoering? Ja!

Voor een leefbare Rotterdamse samenleving in 2025 én de periode daarvoor en de tijd daarna zijn waarden en normen allebei belangrijk. Uiteraard.

Onze waarden worden ons gegeven door de filosofie, de literatuur, de kunst, de wetenschap kortom, door de cultuur. De normen zijn er om de waarden te borgen. Maar daarmee zijn we er nog niet. Een derde belangrijk element zijn de naleving en handhaving van de normen. Niet vergeten! Want daar schort het in deze tijd nog wel eens aan, ook in Rotterdam met een zich daadkrachtig voordoend gemeentebestuur.

Voorbeeld: een waarde is de erkenning van de gelijkwaardigheid van de mens. Daaruit volgt het non-discriminatie beginsel. Een norm dus, die heel slecht wordt nageleefd en gehandhaafd. Neem de discriminatie op de arbeidsmarkt en de Marok-

kaan die de disco niet binnen mag. Zal het in het Rotterdam van 2025 anders zijn? Ik hoop het. Ik ben niet pessimistisch. Het gaat de goede kant op met de cultuur.

Voorbeelden: de ontwikkeling van de Witte de Withstraat, het Zomerfestival, de Rotterdamse musea, het Dunya festival, het Gergiev festival. De cultuur in Rotterdam is multi-etnisch, kleurrijk. En er komt meer. Bijvoorbeeld het Erasmushuis, centrum van humanisme en vredescultuur, dat gaat samenwerken met andere 'Erasmussteden' zoals Venetië, Basel, Anderlecht. In 2025 staat het er! En het zal de samenhang in het cultuurbeleid helpen bevorderen.

Deze kleurrijke culturele ontwikkeling leidt ertoe dat de maatschappij kleur en diversiteit steeds sterker als meerwaarde gaat ervaren en steeds minder als probleem. Ook in sociaal-economisch opzicht. Ik ben

ervan overtuigd dat in 2025 de werkgevers de stupiditeit van discriminatie op huidskleur inzien en meer zullen letten op de kwaliteit van mensen. Werkgevers zullen daartoe ook door de schaarste op de arbeidsmarkt tengevolge van de vergrijzing worden gedwongen. Overigens zullen er ook steeds meer zogenaamd allochtone werkgevers.

In deze visie krijgt de gelijkwaardigheid van de mensen een natuurlijke basis in de maatschappij en wordt het afdwingen van de naleving van de bijbehorende normen minder belangrijk. Er is dus volop perspectief in Rotterdam voor de jongeren van nu. Maar er moet de komende twintig jaar nog wel heel wat gebeuren.

Rotterdam 2025 kleurloos? Neen! Werk in uitvoering? Ja!

G. Nieuwenhuijsen, Rotterdam

sen die willen wonen in geïsoleerde hoogbouw en op straatniveau niets met elkaar te maken willen hebben. Als de laatste generatie oude bewoners van Rotterdam er niet meer is, zal het een heel andere stad zijn. Een stad waarin niemand meer iets te maken heeft met een ander. Een stad zonder hart en zonder ziel. Een stad waar je alleen nog komt om uit te gaan, bijvoorbeeld om naar de bioscoop te gaan. Als het gemeentebestuur ooit van Rotterdam nog een gezellige stad wil maken, zal er veel meer gedaan moeten worden om van wijken zoals Schiebroek of Crooswijk-Kralingen weer iets leuks te maken. Wist u dat het trouwens dat het in Zweden verboden is om aan elk balkon een schotel te hangen? Het is daar alleen toegestaan om internationale tv-beelden via één centrale schotel op het dak te regelen. Hiermee kan men een hele wijk een complete nieuwe look geven, waardoor ook Nederlandse gezinnen met kinderen zich er weer zouden willen vestigen. Een wijk waar het ook door de aanwezigheid van de gezellige uitstraling van parkachtige pleintjes en horeca leuk is om te wonen."

Tom Zaat in Lowestoft (Groot-Brittannië): „Naar mijn bescheiden mening moet de bevolking van Rotterdam, ongeacht haar afkomst, veel meer betrokken worden bij maritieme zaken. Er stroomt niet voor niks zo'n brede rivier door de stad. Dit is iets unieks, wat je moet gebruiken."

Anne Stigter in Barendrecht: „In 1920 is mijn opa geboren in het plaatsje Maarseveen bij Utrecht. Zijn leven speelde zich tot aan zijn dienstplicht af in dat dorpje. Contact met de rest van de wereld was er nauwelijks. In die tijd ging hij op zondag drie maal naar de kerk. Het protestants-christelijk geloof had in die tijd een sterke invloed op het dagelijks leven. De jeugd van mijn vader en moeder was al heel anders. Mijn vader, geboren op de Kaap, voer als stuurman de hele wereld over. Mijn moeder stond in 1968 met de Nederlandse estafetteploeg in de finale van de vier keer honderd meter van de Olympische

Goed kwaad

Al jarenlang is Rotterdam verdeeld.
De arrogante vrijkaartjespenoze
Heeft Rotterdammers uit elkaar gespeeld;
Nog steeds verkeert de stad in een psychose.

Nog altijd is er opgekropte woede
Die bedding vindt in vreemdelingenhaat:
Wij als de blanke hoeders van het goede.
Zij als de waterdragers van het kwaad.

Zo zuigt de stad het vuil op als een spons.
Als er alleen maar ruimte is voor *ik*
Verdelen wij onszelf in *wij* en *zij*.

Ik zie ons snakken naar het ogenblik
Dat onze harten zijn gelucht en wij
De ander kunnen zien als één van ons.

ARIE VAN DER KROGT,
stadsdichter te Rotterdam

Enthousiasme over Rotterdam

Als geboren en getogen Rotterdammer heb ik bewondering over hoe Henk Oosterling over het verleden, het heden en de toekomst van Rotterdam denkt, en zoals hij dat weet over te brengen bij ons Rotterdammers. Vooral oude panden in Rotterdam zou hij mee moeten nemen in zijn visie over hoe de stad er in de verre toekomst uit moet gaan zien. Zo zal ook de derde stadsbrug er eens moeten komen. In 2015 is mijns inziens het oostelijk gedeelte in de van der Takstraat vervallen en gesloopt, op enkele mooie oude panden na, zoals het oude bankgebouw aan de Prins Hendrikkade. De Willemsbrug moet volgens Europese normen omhoog. De indertijd geïmproviseerde beslissing over de ligging en op- en afritten van de brug is een noodzakelijke kwaad geweest, een inbreuk op de doorstroming van het verkeer van Noord naar Zuid. Door de Erasmusbrug maakt nu alleen nog lokaal verkeer gebruik van de Willemsbrug. Het verkeer is er met vijftig procent afgenomen. Bij de komst van een derde brug dient de Willemsbrug er volgens mij alleen nog voor om

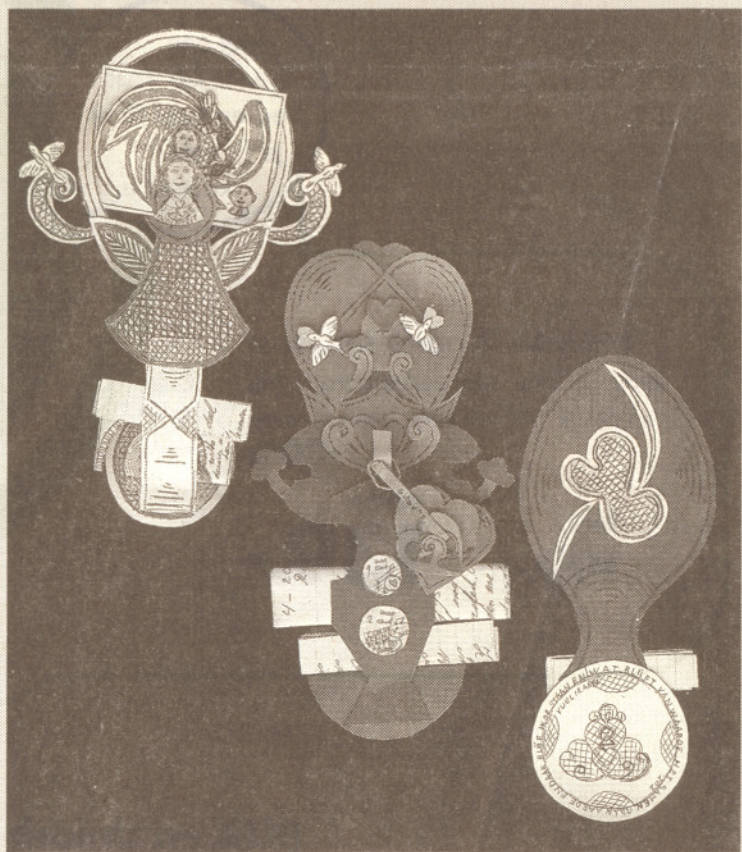
agblad/Jaap Rozema

afritten van de brug is een noodzakelijke knaagdige weest, een inbreuk op de doorstroming van het verkeer van Noord naar Zuid. Door de Erasmusbrug maakt nu alleen nog lokaal verkeer gebruik van de Willemsbrug. Het verkeer is er met vijftig procent afgenomen. Bij de komst van een derde brug dient de Willemsbrug er volgens mij alleen nog voor om het Noordereiland en de Persoonshaven bereikbaar te maken. Verplaats de Willemsbrug dus maar naar Kralingen met een paar drijvende bokken. Plaats op de oude landhoofden van de oude brug een eenvoudige lokale brug in het verlengde van der Takstraat en verwijder de storende op- en afritten.

Uw enthousiasme over de stad heeft mij bewogen. Deze Rotterdammer denkt mee, maar ik zal het jammer genoeg niet meer meemaken, al heb ik tot nu toe wel genoten van de opbouw van Rotterdam.

zijn

**M. Kroep (gepensioneerde
bouwwakker), Rotterdam**

'Te veel bezig met optelsommen'

„Kijk een beter naar wat mensen wél presteren,” schrijft mevrouw J.C. Munts (75 jaar) op een van de briefjes die in haar papieren kunstwerkjes zijn gestoken. „Zowel jong als oud is te veel bezig met het maken van optelsommen. En van die gouden hand-

'Te veel bezig met optelsommen'

„Kijk een beter naar wat mensen wél presteren,” schrijft mevrouw J.C. Munts (75 jaar) op een van de briefjes die in haar papieren kunstwerkjes zijn gestoken. **„Zowel jong als oud is te veel bezig met het maken van optelsommen. En van die gouden handdrukken moeten we ook af. Laten we allemaal wat vaker creatief zijn.”** Foto Rotterdams Dagblad

Stop met die afgezaagde klaagpolitiek

Rotterdam is een stad waar spontane dingen op een zeer rechtstreekse en spontane manier tot stand komen. Jammer genoeg proberen gemeentelijke en politieke instanties zich veel te veel te mengen in de alledaagse activiteiten van mensen die Rotterdam een warm hart toe dragen. Het hart dat Rotterdam al sinds 14 mei 1940 kwijt is.

De kans om vroegere fouten te herstellen is er in Rotterdam blijkbaar niet, wat leidt tot een inmiddels afgezaagde klaagpolitiek in de stad.

Ik raad de mensen die een mogelijkheid hebben om hun eigen ding te doen aan daar vooral zo fanatiek mogelijk mee door te gaan. Het zal de komende tijd hard nodig zijn. Verbreed je veld, treed buiten je eigen ruimte en laat de stad zien wat het is om vrij te zijn.

Anders lopen we dadelijk met zijn allen in van die oranje werkpakjes rond!

Guillermo Gutierrez Villaverde, Rotterdam

Spelen in Mexico. En ik bracht mijn jeugd door in de wijk Pendrecht. Ik zag daar de afgelopen dertig jaar de multiculturele samenleving daar ontstaan. Ik heb daar Turkse, Marokkaanse, Antilliaanse, Surinaamse, Nederlandse, Bosnische vrienden gemaakt. Voor mijn generatie (1975 en jonger!) is de multiculturele samenleving normaal. Wij weten niet beter.”

„In het jaar 2025 zal Rotterdam er niet anders uitzien dan nu onder jongeren het geval is. In die tijd is wel het moskeebezoek radicaal afgenomen. Een aantal moskees zal worden gesloten. Het opleidingsniveau van

Rotterdamers zal dan ook zijn toegenomen, zeker als je naar het talent en creativiteit van de huidige jongeren kijkt. De vernieuwing van de naoorlogse wijken is dan voltooid. Deze wijken zullen er weer piekfijn uitzien. Kinderen die nu in de Vinex-locaties geboren worden zullen een huis en een partner vinden in de vernieuwde wijken. Daardoor ontstaan mengelingen van culturen. Toch zal Rotterdam in die tijd leger worden. Veel huizen zullen leeg komen te staan aangezien de babyboomers zullen overlijden. En daarmee verdwijnt het 'probleem' van de multiculturele samenleving.”